

M. Assumpció Vilà i Planas

DECISIÓ DE LA SÍNDICA DE GREUGES REFERENT A L'ACTUACIÓ D'OFICI EMMARCADA EN EL PROGRAMA DE VISITES ALS BARRIS CORRESPONENT A SANT ANDREU DE PALOMAR.

Justificació de l'actuació

La síndica de greuges de Barcelona desenvolupa el Programa de visites als barris de la ciutat de Barcelona amb la finalitat de conèixer de primera mà la realitat dels barris en allò que afecta l'ocupació i el manteniment de l'espai públic, els equipaments públics, el trànsit i l'accessibilitat, per tal de contextualitzar així les queixes rebudes que tenen a veure amb l'estat i l'ús de l'espai públic i que afecten directament la qualitat de vida dels seus i les seves habitants.

La missió encomanada pel Consell Municipal a la síndica de greuges de Barcelona és la defensa dels drets fonamentals i les llibertats públiques dels veïns i veïnes de la ciutat i, per extensió, que l'actuació municipal s'ajusti a les normes de bon govern comunament acceptades. Amb aquesta finalitat, la síndica de greuges pot supervisar l'activitat de l'Administració municipal, especialment pel que fa als continguts de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat.

El conjunt de la ciutat i els diferents barris que la formen són l'espai col·lectiu que pertany a tota la ciutadania, on transcorre la vida quotidiana i on en gran mesura es desenvolupen les relacions socials, comercials i de lleure. Les autoritats municipals, com a responsables del disseny i l'organització de la ciutat, han de poder garantir la qualitat de l'espai públic de manera que es faciliti l'equilibri, l'harmonia i la cohesió del conjunt social.

En el marc del Programa de visites als barris, la síndica ha realitzat la visita al barri de Sant Andreu de Palomar. Per preparar i fer aquesta visita s'ha contactat amb l'Associació de Veïns i Veïnes de Sant Andreu de Palomar.

Relat de la visita

La visita de la síndica de greuges al barri de Sant Andreu de Palomar es realitza el dia 8 de juny de 2021 al matí. El punt de trobada és a la plaça d'Orfila, davant mateix d'on hi ha la seu del Districte de Sant Andreu, La visita consisteix en una reunió a la mateixa plaça en què s'exposen dues qüestions principals:

- El nou sistema de recollida porta a porta.
- La transformació urbanística de les antigues Casernes.

Els dies posteriors a la visita, i en horari de vespre, l'assessora realitza diferents recorreguts pel barri, per tal de comprovar els fets descrits en referència a la primera de les qüestions exposades.

Des de l'AV es manifesta que el sistema de recollida de residus porta a porta implementat recentment al barri ha evidenciat força diferències d'opinió entre la gent que viu a Sant Andreu, tant entre els que ja l'utilitzen, els del barri de Sant Andreu de Palomar i que pateixen afectacions, com entre els que encara no l'han utilitzat perquè viuen en la zona en què encara no s'ha implantat, ja que es farà en una segona fase segons s'ha definit en el procés d'implementació d'aquest nou sistema de recollida de residus, però que ja preveuen possibles incidències i/o afectacions.

L'AV considera que és necessari aquest canvi de sistema i que s'ha d'aprofitar l'ocasió per aconseguir un canvi de model en la gestió de residus amb l'objectiu de millorar els resultats obtinguts, clarament insuficients a hores d'ara a la ciutat quant a les diferents fraccions de recollida selectiva i la seva valorització posterior. Es fa referència a l'exemple d'altres municipis catalans on ja s'ha implantat aquest tipus de sistema de recollida que presenta uns resultats més esperançadors i que poden contribuir a posar fre al canvi climàtic.

Aprofitant la visita de la síndica es posa de manifest que, tot i la bona acollida per part de l'AV a l'arribada d'aquest nou sistema de recollida, s'han detectat algunes incidències i problemes concrets que caldria millorar i que, tot i que ja s'han plantejat al Districte, encara no s'han corregit i que, entre d'altres, col·locació de bústia orgànica per a les comunitats o grups de comunitats que així ho demanen i no només per a determinades finques en funció del nombre d'habitatges, ampliar un dia més a la setmana el nombre del nombre de dies que es realitza la recollida d'orgànica sobretot a l'estiu, recollida dels residus sanitaris també a la porta, substitució dels camions per altres vehicles més sostenibles i eficients, així com bonificar aquelles persones que facin correctament la recollida.

En referència a la segona qüestió plantejada, el procés de transformació urbanística de les antigues Casernes, l'AV explica el que finalment sembla que s'aconseguirà després d'un procés participatiu de més de 15 anys, del qual la part més interessant són els 4.500 metres quadrats que està previst es cedeixin per a equipaments per al barri, tot i així reclama l'execució definitiva d'aquest compromís que no s'acaba de concretar.

L'AV exposa que sempre ha reivindicat que les decisions sobre els usos de les parcel·les de les Casernes de Sant Andreu s'haurien de debatre i acordar en el marc de la Comissió de Seguiment d'aquest procés de transformació urbanística.

En dies posteriors a la visita, l'AV ens fa saber que ha presentat al·legacions a l'aprovació inicial que s'ha fet del Pla Especial Urbanístic per a l'assignació dels nous usos i volums a una de les parcel·les de les Casernes de Sant Andreu.

Com a aspectes positius es destaquen:

- La proximitat i l'escolta del Districte de Sant Andreu.
- Les informacions facilitades per part dels responsables municipals dels serveis de neteja i gestió de residus sobre el sistema de recollida porta a porta.

M. Assumpció Vilà i Planas

Consideració final

Un cop feta la vista, i tenint en compte els aspectes observats en les posteriors visites a diferents carrers del barri on es realitza la recollida de residus mitjançant el sistema porta a porta, així com els comentaris realitzats per l'Associació de Veïns i Veïnes del barri de Sant Andreu de Palomar, la síndica destaca com a aspectes a millorar per part del Districte de Sant Andreu, els següents:

- Seguir escoltant les aportacions que fan els veïns i veïnes en referència a la millora del funcionament del nou sistema de recollida de residus.
- Revisar les possibles afectacions a determinats col·lectius i aplicar les mesures correctores necessàries.
- Concretar el procés de transformació urbanística de les antigues Casernes, tenint en compte les preferències i necessitats dels veïns i veïnes.

D'aquestes consideracions s'informarà la Regidoria del Districte de Sant Andreu, per tal que siguin tingudes en consideració a l'hora de definir l'acció de govern i millorar la situació del barri en els aspectes comentats. Aquest fet serà posat en coneixement de l'entitat veïnal que ha acompanyat la síndica en la visita.

De la present actuació d'ofici es donarà compte al Consell Plenari en l'informe anual complementari.

Barcelona, 25 de juliol de 2021